

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ “Светлина 1925”

Тел., e-mail: 0876 484894/ svetlina25@abv.bg

ДОКЛАД

ЗА ОСЪЩЕСТВЕНИТЕ ЧИТАЛИЩНИ ДЕЙНОСТИ

НАРОДНО ЧИТАЛИЩЕ

„Светлина 1925”, С.Момчиловци ЗА 2023 ГОДИНА

1.ВЪВЕДЕНИЕ:

Във връзка със ЗНЧ и ЗЮЛНЦ читалището е регистрирано и е вписано в регистъра на сдруженията с нестопанска цел в Агенция на вписванията -Смолян , както следва:
Актуален учредителен акт-от 20200318091912; ЕИК/ПИК 000609122;

Последни вписани промени в регистрацията са след Отчетно-изборно събрание на 17.03.2020 година. Представянето на читалището се осъществява заедно и поотделно от Председател – Мария Димитрова Гаджева и секретар Васка Иванова Мавродиева
Дата на изтичане на мандата: 17.03.2023 година.

Съгласно ЗНЧ читалището е вписано в Регистъра на народните читалища към Министерство на културата под № 2861, последно извършени промени в обстоятелства са вписани на 04.05.2020 г.

Настоящият годишен отчет за развитие на читалищната дейност на НЧ «Светлина 1925» през 2022 г. е съобразен с изискванията на чл. 26 а, ал. 2 от Закона за народните читалища

Съгласно **Чл. 2.** (1) ЗНЧ, Народно читалище „Светлина 1925” е традиционно самоуправляващо се българско културно-просветно сдружение в с.Момчиловци, което изпълнява и държавни културно-просветни задачи. В дейността му могат да участват всички физически лица без оглед на ограничения на възраст и пол, политически и религиозни възгледи и етническо самосъзнание.

Съгласно **Чл. 2.** (2) НЧ «Светлина 1925» е юридически лица с нестопанска цел.

Основните направления и приоритети в дейността на читалището произтичат от ЗНЧ, ЗОБ, общинската културна политика, осъществявана на основата на съществуващата нормативна уредба и чрез изпълнението на културния календар

Отчета обобщава най-важните моменти в работата на читалището , приоритети, цели и задачи, които спомогнат за укрепването, модернизирването и развитието му в общодостъпно и желано място за местната общност.

Отчета за дейност 2023 г, е насочен да задоволяват потребностите на населението на гр. /с. Момчиловци, свързани със:

1. развитие и обогатяване на културния живот, социалната и образователната дейност в гр. /с .Момчиловци
2. запазване на обичаите и традициите на гр. /с .Момчиловци;

3. разширяване на знанията на гражданите и приобщаването им към ценностите и постиженията на науката, изкуството и културата;
4. възпитаване и утвърждаване на националното самосъзнание;
5. осигуряване на достъп до информация.

За постигане на целите са реализирани основни дейности, като:

1. уреждане и поддържане на библиотеката;
2. развиване и подпомагане на любителското художествено творчество;
3. организиране дейността на групите, за инициране и провеждане на празненства, концерти, чествания и иновативни дейности съобразно променената епидемична среда;
4. събиране и разпространяване на знания за родния край и включване в национални инициативи по програма „Живи човешки съкровища“;
5. създаване и съхраняване на етнографска колекция съгласно Закона за културното наследство;

2. АНАЛИЗ НА СЪСТОЯНИЕТО НА ЧИТАЛИЩЕТО:

На територията на с.Момчиловци функционира 1 бр. читалища: Народно читалище „Светлина 1925” .

Читалището има изключително значение за укрепване, популяризиране и развитие на българската идентичност, традиционната култура и духовни ценности

2.1. Външната среда осигурява следните възможности:

- Културно разнообразие:
- Сътрудничество с:
  - Министерство на културата
  - Областна администрация Смолян;
  - Община Смолян;
  - РЕКИЦ”Читалища”;
  - Читалища;
  - Фондация Лале
  - Граждански сдружения и фондации:
    - European Association of Folklore Festivals – EAFF Official Partner of UNESCO;
- Участие и работа по проекти, осигуряващи европейско и др.. финансиране. „Мобилност“- НФК към Министерство на културата.

2. 2. Кои са силните страни на вътрешната среда:

- Кадрови ресурс с дългогодишен стаж в сферата на читалищната дейност;
- материална база – обновява се постоянно
- Интерес към търсене и развиване на нови форми на читалищна дейност;
  - работа с млади таланти;
- Сътрудничество на доброволци;
  - планирани доброволчески инициативи за подпомагане на хора в неравностойно положение.

2.3. Слаби страни:

- Дейностите се реализират в зависимост от новата епидемична обстановка
- Квалификацията на читалищното ръководство е необходимо условие и решаващ фактор за актуализиране дейностите на читалището.

- Територии, засегнати от обезлюдяване.
  - спирала на намаляващото и застаряващо население;
  - свиване на селските райони - показател за по-широка структурна криза на културния, икономически и трудов пазар;
  - периферизацията и задълбочаване недостатъци на селските райони.

2.4 Предизвикателства

- Как да работим и търсим нови подходи при реализиране на дейности с изкуствата и културата, за да посрещнем потребностите на оскъдното население и по-ниските нива на взаимодействие?
- Как да се включат възрастни населения в културни и художествени практики?
- Как да осигурим устойчиви културни разработки за празни сгради и неизползвана инфраструктура?

СТРАТЕГИЧЕСКИ ЦЕЛИ

- Подпомагане на традиционните читалищни дейности и търсене на нови съвременни форми за тяхното развитие и предаване;
- Създаване на нови условия за развитие и утвърждаване на библиотеката при читалището като център за библиотечно-информационно обслужване на широк кръг потребители;
- Развитие на професионалните умения и повишаване на квалификацията на работещите в културната институция; Обучение по Национална Програма “Учене през целия живот“.
- Засилване интереса и краеведската дейност на местната общност към културно минало на гр./с. Момчиловци Проучване, на автентични песни, съхранени в читалището и издаване на песнопойка и диск;
- Изграждане на реално партньорство с институции за реализиране на цялостната културна политика в гр./с. Момчиловци
- Разширяване обхвата на дейността на читалището в обществено значими сфери, като социалната и информационно-консултантската.
- Насърчаване на трансграничното сътрудничество в областта на културата, участие в културни мрежи.
- Формиране на читалището като място за общуване и контакти, успешни социални практики и дарителски акции, повишаване ролята на читалището за социална и културна интеграция на различните социални общности.
- Участие в местното самоуправление и процесите на развитие на гражданското общество, участие в разработването на местни стратегии и превръщането на читалището във фактор за обществен диалог. в гр./с. Момчиловци

4. РЕФЕРЕНТНИ ДОКУМЕНТИ

- Закон за народните читалища;
- Закон за обществените библиотеки;
- Закон за културното наследство;
- Закон за меценатството;
- Закон за закрила и развитие на културата;
- Наредба № 2 на МК, от 01.07.2019 г. Обн. ДВ. бр.54 от 9 Юли 2019г /;
- Допълнителни субсидирани бройки;
- Документи при Патронаж.
- Общинска програма за развитие на община Смолян
- Договор към община Смолян № ОБ-БПП- 21.12 – 13 /дата 01.12.2021 г.

ОПЕРАТИВНИ ДЕЙНОСТИ

А. БИБЛИОТЕЧНА ДЕЙНОСТ

Като неразделна част от читалището библиотеката активно участва в организирането на културния живот в селото Библиотечната дейност е една от дейности за читалището като културна институция. Чрез нея то се включват в националната мрежа от библиотеки у нас.

1. Дейността на библиотеката през 2023 година
2. Поддържане на обществена библиотека на свободен достъп за библиотечно обслужване на 236 читатели.
3. Организиране презентации на нови литературни творби и автори от местно и национално значение.
4. Провеждане превърналите се в традиция срещи „На гости в библиотеката” ;
5. Литературна гостоприемница – срещи с творци на словото;
6. Вечери и литературни четения с участието на местни литературни творци и почитатели на словото Четене от изявени европейски автори-Европейски дни на наследството - Европа Директ;
7. Експониране на изложби, кътове с литература, викторини и др..
8. Организиране на индивидуална и културно-масова дейност с различни целеви групи: (деца, ученици, възрастни); обособяване на тематични кътове по повод празници и годишнини; предоставяне на онлайн информация и представяне на презентации, посветени на значими събития и личности;
9. Повишаване квалификацията, на читалищното ръководство, чрез участие в организирани обучения от Регионална библиотека “Николай Вранчев“- гр. Смолян и РЕКИЦ “Читалища“

Б. ЛЮБИТЕЛСКО ХУДОЖЕСТВЕНО ТВОРЧЕСТВО

Съществена част от дейността на читалище „Светлина 1925” през 2023 година е грижата за разширяване и развитие на любителското художествено творчество.

Художественотворческата дейност в читалището цели запазване и *развитие на традиционните ценности* на българския народ, съхранение на обичаите и традициите, както и създаване на нови традиции, породени от нуждите на местните общности. Чрез тази дейност, читалището работи за привличане на *млади хора* за участие в инициативи на читалищните самодейни колективи. С изявите на читалището се работи за развитие и обогатяване на културния живот в населеното място, за утвърждаване на националното самосъзнание и отчитане и съхранение богатството на местната култура. Чрез тази дейност читалището има възможност за популяризиране на общината, областта, страната и чужбина.

Към читалището за творчески сезон 2022/2023 функционират:

1. Образователни дейности:

Кръжоци, клубове, школи по изкуства (*кратко описание*);
ТК ”Ретрорезачки”

Езикови школи и курсове (*кратко описание*);

не

Клубове по краезнание (*кратко описание*);

не

Музейни колекции (*кратко описание*).

Обществена колекция с картинна галерия регистрирана в МК/1963 г.

2. Любителско творчество (поддържане и изяви на художествени състави);

Фолклорни състави и *формации (кратко описание)*;

ФГ”Светлина”

Театрални състави (кратко описание);

не

Танцови състави и групи /битови/ (*кратко описание*);

ТС”Етномагия”, ДТС”Етномагия”

Групи за класически и/или модерен балет, съвременни и характерни танци (*кратко описание*);

не

Вокални групи, хорове и индивидуални изпълнители (*кратко описание*);

7 бр.

Други (кратко описание)

ГС”Момчиловци”

Предоставяне на компютърни услуги и интернет -да

3. Организиране на празници, фестивали, събори, изложби, творчески вечери, граждански инициативи, спортни занимания и др. с местно, регионално, национално и международно значение.

4. Поддържане и доказани изяви на художествени състави и създаване на нови; ангажирано участие в *общинските конкурси, празници* и др. прояви.

5. Специално внимание и подкрепа на младите дарования за включването им в местни творчески инициативи със *заинтересовани институции* относно, културното възпитание младите хора и стимулиране на творческите им възможности /музика, фолклор, традиционни изкуства, краезнание, литература и др. *през летните месеци*.

6. Събиране на материали за създаване на музей на Илюзионното изкуство.

7. Нематериално културно наследство – съхраняване и предаване на традиционна култура, участие в националната система „Живи човешки съкровища –България”2023.

8. Нови дейности, заложи в програмата на читалището, в т.ч. работа по проекти, съществено сътрудничество с други културни институции.

9. Осъвременяване на читалищните дейности и услуги чрез обучение на хората от всички възрасти с цел развитие на гражданското общество. Читалището – място за учене през целия живот.

Онлайн обучение и други.

10. Социална политика на читалището, в т.ч. работна с различни възрастови групи, развитие на доброволчеството

В. ОРГАНИЗАЦИОННА ДЕЙНОСТ

1. Реализирани заседания на читалищното настоятелство и събрания отчетни/отчетно-изборни/извънредни .

- заседания 3

2.Предоставяне на изисквана документация към Регистър на народните читалища в Министерството на културата./ Наредба № 2 от 1 юли 2019 г. за реда за водене на регистъра на народните читалища и на читалищните сдружения

РЕАЛИЗИРАНИ ДЕЙНОСТИ

Дейности и творчество през 2023г.

1. Баба Марта- подготвена мартенска украса пред Читалището.
/ Конкурс обявен от Община Смолян/
  - Спечелена втора награда
  - Спечелена награда на публиката
2. Национален празник на България
  - Обявен конкурс на патриотична тема
  - Изнесена литературна програма пред читалището
  - Поднасяне цветя пред паметните плочи
  - Всеки присъстващ получи трибагеник
3. Тодоровден в Момчиловци – организиране, програма, осигурени награди и грамоти
4. Ден на жената – поздравителен адрес и изнесена програма пред пенсионерите от селото.
5. Областна среща на читалищата – участие на ГС”Момчиловци”
6. Международен ден на земята – отбелязване съвместно с ДГ”Изворче”.
7. Изнесена програма в с.Йоаким Груево по случай 95 годишен юбилей на НЧ”Просвета 1927”
8. Ден на библиотекаря – гости в библиотеката бяха децата от ДГ”Изворче”
9. Представяне творчеството на Веселина Радкова и Михаил Радков
- 10.Международен ден на музеите – ден на отворени врати в музея.
- 11.Празник на с.Момчиловци с участието на ТС ”Етномагия” и ГС ”Момчиловци”.
- 12.Поздрав и връчване на почетни значки на абитуриентите от випуск 2023 г. и 50 годишните юбиляри.
- 13.Участие на ГС ”Момчиловци” на празника на ПГ по МСС „Пейо Кр.Яворов”, гр.Гоце Делчев
- 14.Широка лъка пее, свири и танцува – Златен медал за Костадин Кисов

- 15.Представяне творчеството на Нидал Алгафари
- 16.Участие на ГС ”Момчиловци” на празника на с.Виево
- 17.Участие на ГС ”Момчиловци” в гр.Варна – местен празник
- 18.Четвърти Национален събор „Апостол Кисъв”, с.Стойките – изнесен
Гала концерт.
19. Организирана благотворителна кауза – Ново сърце за Митко
- 20.Участие в Национален събор Рожен 2023
  - 1 място ГС”Момчиловци”
  - 3 място ТС ”Етномагия
- 21.Участие в Български събор „Ангел Войвода”, Араповски манастир
- 22.Забавно лято 2023 – Опазване на околната среда съвместно с
експерти от РИОСВ –Смолян
- 23.Концерт майсторски клас на Мариана Пенчева /опера/ и Зорница
Петрова/пиано/
- 24.Забавно лято – Забавно рисуване за деца
- 25.Забавно рисуване с вино с Димитрина Симидчиева
- 26.Забавно лято – професия Пожарникар с Мирослав Жилевски
- 27.Забавно лято – В света на билките
- 28.Забавно лято – професия полицаи с мл.инспектор Георги Карапаунов
- 29.Добринишко лято 2023 – Участие на ГС ”Момчиловци” и ТС
”Етномагия”.
- 30.Забавно лято – Театрална сутрин с актрисата Миряна Найденова.
- 31.Забавно лято – Професия – граничар. Гости полицаи от РДГП –
Смолян и демонстрация с граничното куче Лари.
- 32.Забавно лято –Декупаж с Елена Котева -Ташева
- 33.Забавно лято – Тайната на вкусната пица с шеф Костадин Сгуров.
- 34.Забавно лято – Аз и моят домашен любимец с д-р Петя
Воденичарова.
- 35.Забавно лято – Горска педагогика с лесовъд Николай Адев

36. Проект „Към извора” – изложба на студенти от НХА
37. Забавно лято – Закриване със забавни и състезателни игри на игрището подготвени от Анастас Стойков и Петя Воденичарова
38. Фестивал на киселото мляко – изнесен концерт от съставите към читалището.
39. Участие на ГС ”Момчиловци” в гр. Созопол – местен празник
40. Среща - разговор , представяне на творчеството на писателя Боян Боев.
41. Организиране на Благотворителен базар за Андрей Андреев гр. Девин.
42. Организиране на Благотворителен базар за Андрей Андреев гр. Чепеларе.
43. Организиране на Благотворителен базар за Андрей Андреев гр. Пловдив, с участие на гайдари.
44. Почитане на Момчиловските будители съвместно с гостите ни от гр. Лъки.
45. Ден на християнското семейство и православната младеж. НЧ “Светлина 1925” с. Момчиловци отбеляза и поздрави съвместно с Кметство Момчиловци, родените през 2023 г. бебета и златните сватби на семействата с 50 годишен брак.
46. Международен ден на доброволеца – Поздравителни адреси до всички доброволци към читалището.
47. Украсяване на Коледна украса и светване на светлините пред НЧ “Светлина 1925” с. Момчиловци.
48. Организиран конкурс „Моето писмо до дядо Коледа” с награден фонд.
49. Участие в благотворителен концерт в РДТ – Смолян в подкрепа на танцьор от Ансамбъл Родопа.

50. Участие в благотворителен концерт в РДТ – Смолян в подкрепа на Андрей Андреев организиран от ЕГ”Иван Вазов”, гр.Смолян.
51. Коледен концерт с участие на самодейците при читалището и ДГ”Изворче”, ОУ”Св.Св.Кирил и Методий”, ОДК – Смолян, ФФ”Зорница” с ръководител Фидан Меров.
52. Наградени участници в конкурс „Моето писмо до дядо Коледа”
53. Новогодишен на откритата сцена пред читалището и благотворител базар

Библиотека 2023 г.

Общ библиотечен фонд – 15384

Набавени библиотечни единици – 282

Закупени - 25 бр. на стойност 161,49 лв.

Дарени – 261 бр. – стойност 2 222,31 лв.

Потребители – 173 бр.

Библиотечни дейности – Забавно лято 2022

Освен раздадена литература библиотеката в читалището се стареа да работи с децата от селото и гости на селото.

- Рисуване на камъни
- Поход сред природата
- Заснемане на клипове – моето родно село
- В света на билките – запознаване с билките и ползите от тях
- Вкусотиите на баба
- Посещение на НАО”Рожен”
- Забавно лято с бате Ненчо
- Ваканция в музея

- Разучаване на народни хора
- Запознаване с историята на моето родно село
- Забавен английски
- Екскурзия до местност Хайдушки поляни

ДРУГИ ДЕЙНОСТИ

- участие в местни, регионални, национални празници и международни фестивали;
- инициатива от международно и национално значение:
- участие с проект в обявена конкурсна сесия от Министерството на културата за финансова подкрепа на библиотеките за обновяване на фондовете им по програма „Българските библиотеки – съвременни центрове на четене и информираност” 2021 г.,
- участия на работещите в читалищата в обучения за повишаване на квалификацията, работни срещи, дискусии и други форми за развитие на капацитета на служителите:
- участие в обучения и експертни консултации от РЕКИЦ „Читалища”:
- указания на Министерство на културата за условията и реда за разпределение на годишната държавна субсидия за народните читалища, по чл. 23 от ЗНЧ.
- Онлайн обучения
- Онлайн среща на тема „Посланиците на EPALE BG – ползватели, създатели и популяризатори на онлайн съдържание“. Събитието се провежда по проект № 604378-EPP-1-2018-1-BG-EPPKA2EPALE-NSS „EPALE Национални звена за подкрепа (НЗП)”.
- Втора Он лайн среща с посланици на EPALE,на , през платформата **ZOOM**.
Теми:
  - 1.Ангажиране на потребители и работа с платформата
  - 2.Основни критерии за подбор на най-добър посланик
  - 3.Предстоящи дейности през 2023 г.

-иницииране на социални дейности с различни възрастови групи , хора с увреждания
-подпомагане на населението при бедствени ситуации и др.

ИНДИКАТОРИ ЗА ОЦЕНКА:

- брой регистрирани членове, събран членски внос-75
- брой посетители на предоставяни от читалището услуги;
- брой читатели- 200;
- брой нови книги и абонамент- 300;
- брой предоставени услуги 2000;
- брой и качество на проведени празненства, концерти, чествания 25;
- брой организирани групи и постижения – 5 бр. – 30 бр.
- брой участия в местни, регионални, национални и международни изяви и конкурси – 10 бр.
- награди от участия в конкурси, фестивали и празници 10 бр.;
- брой кандидатстване и спечелени и финансирани проекти 5 бр.;
- поведени събрания – общи и на настоятелството 3 бр.

-извършена пререгистрация на читалището в определения от ЗНЧ срок
-общ бюджет на читалището за предходната година 70 000 лв.

ФИНАНСИРАНЕ

- Субсидия от държавния бюджет за делегирани от държавата дейности съгласно чл.23 (1);
- Субсидия за дейност от Община Смолян .съгласно чл.26а (3) от Закон за Народните Читалища;
- Собствени средства от регламентирана стопанска дейност и членски внос;
- Дарения;
- Управленски инициативи.

СРОК НА ОТЧЕТЕН ПЕРИОД

Срокът за отчетният период е в рамките на бюджетната 2023 година;
Съгласно чл. 26а, ал. 4 от Закона за народните читалища Председателят на читалището представя в срок до 31.03.2024 г. пред Кмета на община Смолян и Общинския съвет доклад за осъществените дейности в изпълнение на Програмата и за изразходваните от бюджета средства през 2023 г.

При отчитане на дейностите са отчетени и индикаторите за оценка на изпълнението.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ:

Настоящият едногодишен Отчет на Читалище”Светлина 1925”, с.Момчиловци е, в изпълнение на Програма 2023 г.

Изготвил:

Председател на НЧ “Светлина 1925” гр./с. Момчиловци